

VAASAN PALOSAAREN SALMEN ALUEEN IDEAKILPAILU

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

SISÄLLYSLUETTELO

1.	KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN	3
1.1.	KILPAILUN TOIMEENPANIJA, LUONNE JA TARKOITUS	3
1.2.	KILPAILUN MUOTO JA OSANOTTAJAT	4
1.3.	PALKINTOLAUTAKUNTA	4
2.	KILPAILUTEHTÄVÄ	4
3.	KILPAILUN YLEISARVOSTELU.....	5
3.1.	YLEISTÄ	5
3.2.	KAUPUNKIRAKENTEELLISET RATKAISUT	5
3.3.	KAUPUNKIKUVALLISET RATKAISUT.....	6
3.4.	LUONNONYMPÄRISTÖN HUOMIOIVAT RATKAISUT	6
3.5.	ARKKITEHTUURI	7
3.6.	TOIMINNALLISET RATKAISUT	7
3.7.	LIIKENTEELLISET RATKAISUT	8
3.8.	EHDOTUSTEN LAAJUUS- JA KUSTANNUSVERTAILU.....	8
4.	EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT	9
4.1.	" STAWBERRY FIELDS FOREVER"	9
4.2	" MANSIKKA JA VARIKSENJALKA "	11
4.3	" WAVE"	13
4.4	" KIRSIKKAPUISTO "	15
4.5	" HIEKKAA VARPAIDEN VÄLISSÄ"	17
5.	KILPAILUN RATKAISU	19
6.	SUOSITUS JATKOTOIMENPITEIKSI	19
7.	ARVOSTELUPÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUKSET	20
8.	NIMIKUORTEN AVAUS	21
9.	LIITTEET	22

1. Kilpailun järjestäminen

1.1. Kilpailun toimeenpanija, luonne ja tarkoitus

Vaasan Palosaaren salmen alueen ideakilpailu on Vaasan kaupunki järjestämä kutsukilpailun, jonka tavoitteena on löytää alueelle asemakaavatyön pohjaksi korkeatasoinen maankäyttöratkaisu, joilla suunnittelualueen maankäyttöä ja kaupunkikuvaa voidaan kehittää osaksi alueen aktiivista kaupunkiympäristöä.

Vaasan Palosaaren salmen alueen ideakilpailu voidaan nähdä jatkona vuonna 2006 ratkaistulle Vaasan Sisäsataman ja Yliopistonrannan ideakilpailulle. Kummankin kilpailun tarkoituksena on julkisen rantavyöhykkeen kehittäminen kaikkien kaupunkilaisten tarpeisiin ja uusien toimintojen sijoittaminen rantavyöhykkeen tuntumaan kaupunkikuvaa rikastuttavalla tavalla.

Palosaaren salmen alueen kutsukilpailun yhteydessä on tarkoitus hyödyntää Sinun Vaasasi pehmoGIS-hanketta. Sinun Vaasasi sivuston kilpailua koskeva osio (<http://www.pehmogis.fi/suunnittelu/palosaari>) mahdollistaa perinteisen arkkitehtikilpailun liittämisen osaksi vuorovaikutteista suunnitteluprosessia.

Sivusto kautta asukkaiden toiveet ja kommentit alueen kehittämisen suhteen on voitu välittää suoraan suunnittelijoille ja palkintolautakunnalle. Ja kilpailun ratkaisemisen jälkeen työt ovat sivustolla kaupunkilaisten arvioitavissa osana alueen jatkosuunnittelua.

1.2. Kilpailun muoto ja osanottajat

Kilpailu on järjestetty Suomen Arkkitehtiliiton sääntöjen mukaisena kutsukilpailuna, johon osallistuvat toimistot/työryhmät on valittu tarjouspyyntömenettelyllä. Osanottotarjouksen kilpailuun jätti yhteensä 45 toimistoa/työryhmää, joista kilpailuun valittiin referenssien pohjalta kolme toimistoa ja arpomalla kaksi yleiset valintakriteerit täyttäneitä toimistoa. Kilpailuun valittiin seuraavat toimistot:

- Arkkitehtitoimisto Aitoaho & Viljanen
- Arkkitehtuuritoimisto Käpy ja Simo Paavilainen Oy
- Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy
- Arkkitehtitoimisto A-konsultit
- Oy Eriksson Arkkitehdit Oy

1.3. Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluivat kilpailun järjestäjien nimeäminä:

Raimo Rauhala pj., Wivan Nygård-Fagerudd varapj., Ari Mäkynen, Anna Swanljung ja Marjatta Vehkaoja

Kilpailijoiden nimeämänä jäsenenä:

Ilmari Lahdelma, professori, arkkitehti SAFA

Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen tarkoittamina ammattijäseniä toimivat arkkitehdit Päivi Korkealaakso, Tapio Ivakko, Cristine Bonn, Juhani Hallasmaa sekä Ilmari Lahdelma.

Kilpailusihteerinä toimi kaavoitusarkkitehti Oliver Schulte-Tigges.

2. Kilpailutehtävä

Kilpailualue on osa vanhinta Klemetsön rakennettua ympäristöä. Palosaaren Salmen ranta ja Mansikkasaari olivat osin rakennettuja jo ennen kaupungin siirtämistä nykyiselle paikalle Klemetsön niemelle vuonna 1855. Alue toimi tuolloin pääasiassa Vaasan ulkosatamana ja telakka-alueena. Vanhan Vaasan vuonna 1852 tuhonneen kaupunkipalon jälkeen alue kehittyi uuden kaupungin merkittäväksi satama-, teollisuus- ja työväenasuntoalueeksi, joka säilyneine rakennuksineen kuuluu Museoviraston luokittelemiin valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja aluetta koskevat tältä osin valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT).

Kilpailun tarkoituksena on luoda Vaasan yleiskaava 2030 ehdotuksen pohjalta suuntaviivat alueen tulevalle kehittämiselle osana kaupungin julkista rantavyöhykettä ja antaa alueen uusille toiminnoille Palosaaren historiallista miljööstä täydentävä ja rikastuttava ulkoinen ilme. Samalla kilpailu ja sen toteutustapa toimii osana jatkosuunnittelua koskevaa vuorovaikutus-menettelyä.

Kilpailuohjelman mukaiset alueen suunnittelun yleistavoitteet:

- Löytää suunnittelualueelle kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti korkeatasoinen kokonaisratkaisu, joka huomioi osa-alueiden historialliset, kaupunkikuvalliset ja toiminnalliset erityispiirteet, yleiskaavaehdotuksen maankäytölliset tavoitteet ja sopeutuu tarvittaessa joustavasti muuttuviin tarpeisiin.
- Löytää suunnittelualueelle maanomistajan kannalta taloudellisesti ja toiminnallisesti toteutuskelpoinen ratkaisu, jonka pohjalta alueen suojelulliset erityispiirteet osana valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä voidaan huomioida
- Löytää kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen sekä toiminnallisesti ja maankäytöllisesti toteutuskelpoinen ja luonteva ratkaisu Palosaaren rantaa kiertävälle kevyen liikenteen raitille

3. Kilpailun yleisarvostelu

3.1. Yleistä

Kilpailun taso on erittäin hyvä, kilpailu on onnistunut hyvin. Ehdotukset tarjoavat kilpailutehtävään useita, huolellisesti tutkittuja ratkaisuja. Ehdotusten välillä on löydettävissä sopivasti erilaisuutta, varsinkin yksittäisten osa-alueitten ratkaisut eroavat hedelmällisellä tavalla toisistaan.

Pehmogis-kyselyn huomioiminen suunnittelussa

Palosaaren salmen ideakilpailussa käytetty pehmoGIS-kysely on ollut alueen kehittämisen kannalta avoin, minkä johdosta esitetyt toiveet tulevasta käytöstä ovat vaihdelleet raskaasta rakentamisesta pienipiirteiseen säilyttämiseen. Alueelle esitetyt yksittäiset toiminnot korostavat kuitenkin selkeästi Palosaaren salmen alueen julkista arvoa ja merkitystä osana yhtenäistä kaupungin rantavyöhykettä, mikä kaikissa ehdotuksissa on hyvin oivallettu.

Koska kysely on kaksiosainen, se antaa ennen jatkosuunnittelun käynnistämistä Vaasalaisille mahdollisuuden vielä arvioida, kuinka hyvin suunnittelijat ovat osanneet tulkita kaupunkilaisten toiveita alueen kehittämisestä.

Ehdotusten suunnittelulähtökohdat

Ehdotusten yleisilme on pääosin sopivan varovainen, kaikki ehdotukset pyrkivät omalla tavallaan eheyttämään ja täydentämään kaupunkikuvaa. Alueen merellinen ilme ja kilpailutehtävän luonne on kaikissa kilpailuehdotuksissa ymmärretty oikein, paikan mahdollisuudet ovat kaikissa ehdotuksissa ratkaisun lähtökohtana.

Arkkitehtikutsukilpailu on oivallisesti osoittanut, että kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti vaativa tehtävä on ratkaistavissa annetulla paikalla. Alueesta on kehitettävissä mieleenpainuva lisä merellisen Vaasan kaupunkikuvaan.

3.2. Kaupunkirakenteelliset ratkaisut

Kilpailualue koostuu useasta erilaisesta osa-alueesta. Kaupunkirakenteellisten ratkaisujen lähtökohdat ovat hyvin erityyppisiä, mutta hyvä lopputulos edellyttää eheän, olemassa olevaa kaupunkirakennetta täydentävän ratkaisun löytämistä.

Salmipuiston puistomainen ilme edellytettiin säilytettävän. Kaupunkirakenteellisesti puisto merimuseoineen yhdistää viereisen kaupunginosan rantavyöhykkeeseen. Kaikki kilpailijat ovat säilyttäneet alueen puistomaisuuden, erot syntyvät yksityiskohtaisempien ratkaisujen luontevuudesta.

Rahkolan ja Saippuan alueen ratkaisujen laatu perustuu pääosin vanhaan rakennuskantaan suhtautumisen tapaan. Kilpailu on osoittanut, että uudesta rakennuskannasta ja vanhoista rakennuksista on kehitettävissä kaupunkirakenteellisesti toimiva kokonaisuus.

Mansikkasaari on oma kaupunkirakenteellinen kokonaisuutensa, joka yhdistyy mantereeseen puoleisen osansa välityksellä itään päin. Saaren telakkatoiminta on jättänyt jälkensä saaren ilmeeseen ja maapohjaan. Saari kaupunkirakenteessa on mahdollisuus. Kilpailijat ovat esittäneet hyvin erityyppisiä ratkaisumalleja saaren kehittämiseksi. Uutta, itsenäistä kaupunkirakennetta luovat isot kokonaisuudet eivät välttämättä luontevasti sovi kaupunkirakenteeseen. Telakkatoiminnan ilmettä jatkavia, merellisiä kylä- ja veneily-ympäristöjä ilmentävät pienimuotoisemmat suunnitelmat täydentävät kaupunkirakennetta luontevasti.

Pättin alue sijaitsee kaupunkirakenteellisesti reunassa, veden äärellä. Alueelle on esitetty monia toimivia ratkaisuja. Oleelliseksi alueen kohdalla nousee ranta-alueen käsittely, parhaimmissa töissä ulkoilureitti alueen ohitse on muotoiltu sujuvaksi ja puistomaista ilmettä korostaen.

3.3. Kaupunkikuvalliset ratkaisut

Kaupunkikuvallisesti kilpailualue on mielenkiintoisen monitahoinen. Itään se yhdistyy olemassa olevaan kaupunkiinosaan, länteen se toimii yhtenä osana Vaasan merellistä silhuettia. Kaupunkikuvassa saari, salmi ja vaihtelevat korkeusasemat luovat ainutlaatuisuutta ja kehityspotentiaalia.

Kaupunkikuvallisesti useimmat ehdotukset ovat täydentäviä, jatkavia ja eheyttäviä monelta osin. Joissakin ehdotuksissa on yksittäisiä osa-alueita ratkaistu selkeästi kaupunkikuvaan uutta ja näkyvää tuoden. Varsinkin Mansikkasaareen esitetyt suuret rakennusmassat jäävät helposti kaupunkikuvallisesti irrallisiksi.

Palosaaren salmen kaupunkikuvallinen ilme on keskeinen alueen elementti. Useimmissa ehdotuksissa ilmettä on kehitelty tehden pienimittakaavaista kanava- ja venesatamamaisemaa. Ratkaisu on kaupunkikuvallisesti luonteva.

3.4. Luonnonympäristön huomioivat ratkaisut

Kilpailualue on merellinen, luonnonkaunis kaupunkiympäristö. Kaupunkimainen perusilme ohjaa myös luonnonympäristön suunnittelua. Sopivan pienimuotoinen ja oikein mitoitettu rakentaminen säilyttää alueen perusilmeen merellisenä. Pääosassa ehdotuksista on rakentaminen mitoitettu oikein, luonnonympäristö saa

ansaitsemansa aseman. Mansikkasaaren rakentamisessa on tapahtunut mitoituksellisia ylilyöntejä, jotka alistavat turhaan maiseman.

Mansikkasaaren uimaranta on tärkeä ja ehdottomasti säilytettävä toiminnallinen ja maisemallinen elementti.

3.5. Arkkitehtuuri

Arkkitehtonisesti ehdotukset nojaavat suurelta osin olemassa oleviin ja joiltakin osin jopa menneisiin ratkaisuihin. Rakennusten ilme vaihtelee perinteisestä harjakattoisesta, punamultaisesta ranta-aitasta modernisti muotoiltuun lasiarkkitehtuuriin. Pääosassa ehdotuksia rakennukset ovat ilmeeltään olemassa olevaa rakennuskantaa täydentäviä.

Kilpailualueen erityyppiset osa-alueet ovat johtaneet selvästi kilpailijoita pohtimaan myös arkkitehtuurin eri- tai yksi-ilmeisyyttä. Kilpailuehdotukset osoittavat, että tiettyä moni-ilmeisyyttä alueella tarvitaan, mutta korostetun eri-ilmeisiä rakennukset eivät voi olla.

Arkkitehtonisesti mielenkiintoisia ovat Mansikkasaareen esitetyt isommat, tiiviimmät rakennuskokonaisuudet. Ehdotuksissa esitetyt muurimainen, vapaamuotoinen rakennuskehä ja kaltevien nurmikattojen alle asettuvat monikerroksiset rakennukset ovat yksittäisinä arkkitehtonisia ratkaisuina häkellyttäviä, mutta kokonaisuudessa irrallisia.

Museovirasto on antanut lausunnon ideakilpailun viidestä kilpailuehdotuksesta. Lausunnossa todetaan muunmuassa, että kilpailuehdotuksia on tässä vaiheessa mahdoton asettaa ehdottomaan paremmuusjärjestykseen, kaikissa ehdotuksissa on omat vahvuutensa. Jatkosuunnittelussa tulisi kiinnittää enemmän huomiota hienovaraiseen ympäristösuunnitteluun esim. Luotsituvan lähiympäristössä ja Mansikkasaareessa.

Liite / Museoviraston lausunto kilpailuehdotuksista

3.6. Toiminnalliset ratkaisut

Alueen jakaantuminen selkeästi erityyppisiin osiin vähentää toiminnallisten ratkaisujen painoarvoa. Toimintojen väliset yhteydet ovat lyhyitä ja pääosin olemassa. Parhaimmissa ehdotuksissa on luontevasti kehitetty osa-alueitten välisiä yhteyksiä.

Julkinen ulkoilureitti rantoja pitkin on oleellinen osa Vaasan kaupungin ja täten myös kilpailualueen ratkaisua. Parhaissa ehdotuksissa reitti on selkeä, toimiva ja mieleenpainuva.

Aluekilpailun luonteen mukaisesti yksittäisten rakennusten toiminnallisille ratkaisuille ei ole annettu liikaa painoarvoa. Mansikkasaaren salmen puoleisen osan

asuntorakentamisessa on nähtävissä uutta ajattelua, jossa asumisen yksityisyyden ja kaupunkitilan julkisuuden rajoja on uudelleen määritelty.

3.7. Liikenteelliset ratkaisut

Katutoimi on tarkastellut kilpailuehdotuksia ja toteaa, että kaikki ehdotukset ovat toteuttamiskelpoisia eli kohtuuttoman kalliita ehdotuksia ei ole. Katutoimen mukaan Mansikkasaaren kehittäminen edellyttää uuden sillan rakentamista.

Liite / Katutoimen lausunto

Ratkaisut perustuvat pääosin olemassa oleviin reitistölinjoihin. Liikenteelliset ratkaisut eivät ole oleellisimpia tämän tyyppisessä kilpailussa. Parhaimmissa ehdotuksissa olemassa olevia yhteyksiä on sopivasti kehitetty vastaamaan syntynyttä tilannetta.

Kevyen liikenteen reitit rantaviivassa ja saarella ovat alueen ratkaisun kannalta oleellisia. Parhaissa ehdotuksissa reitistöt on linjattu yhdistämään luontevasti eri alueita.

Pysäköintiratkaisuja on esitetty ehdotuksissa hyvin eritasoisesti. Parhaissa ehdotuksissa luontevasti hajautettu pysäköinti sopeutuu hyvin kokonaisuuden osaksi, osassa ehdotuksia pysäköintiratkaisua ei pysty arvioimaan.

3.8. Ehdotusten laajuus- ja kustannusvertailu

Kiinteistö- ja vihertoimi on tarkastellut kilpailuehdotusten taloudellisia vaikutuksia. Ehdotusten taloudellinen kannattavuus sekä kaupungin että yksityisten osalta vaihtelee suuresti.

Liite / Vaasan Kiinteistö- ja vihertoimen lausunto

4. Ehdotuskohtaiset arvostelut

4.1. ” STAWBERRY FIELDS FOREVER”

Monipuolisesti erilaisia ideoita sisältävä ehdotus, jonka ilme rakentuu osaratkaisujen omintakeisuuden varaan. Osa-alueet on käsitelty kukin omista lähtökohdistaan, tämä on samalla ehdotuksen vahvuus ja heikkous. Yksittäiset osat ovat hyvin perusteltuja, mutta kokonaisuus jää hajanaiseksi.

Kaupunkirakenteellisesti kohtalaisen varovainen ehdotus, jonka luonne kasvaa yksittäisten rakennusten arkkitehtuurista. Varovaisuus ilmenee malttina pysyä annetuissa tehokkuuksissa. Ehdotus sisältää laajan kirjon omista lähtökohdistaan hyvin erilaisia rakennustyppejä.

Palosaaren salmen ratkaisu ei luo kaupunkikuvallista kokonaisuutta, Mansikkasaaren puoleiset asuntorakennusjonot hallitsevat maisemaa. Merkittävä osa kilpailualueen rantaviivaa Mansikkasaarella muodostuu yksityiseksi, kun asuinrakennusrivistöt nousevat vedestä. Ratkaisu ei ole julkisen kaupunkitilan kannalta edullinen. Mansikkasaaren perusilme, rakennusten suuntaukset ja rakeisuus, pohjautuvat luontevasti saaren perinteiseen rakennustapaan.

Rahkolan ja Saippuan alueen rakentaminen on kaupunkikuvallisesti täydentävää, mutta aavistuksen sekavaa. Luotsitalo jää uusien rakennusten keskelle, eikä saa vanhan toimintansa luonteista avointa sijoitusta.

Påttin alueen ratkaisu on komea ja omintakeinen. Alueen ratkaisussa heijastuu hienosti ehdotuksessa esiintyvä kestävä kehityksen perusteema, vaikkakin alueen rakennettu luonne on hieman keinotekoinen. Kilpailualueen pohjoisosan allas- ja reitistöratkaisut ovat luontevia.

Liikkuminen alueella, kävelyreitistöt ovat jääneet aavistuksen epäselviksi. Pysäköinti tapahtuu pääosin hajautettuna maantasopysäköintinä. Ehdotuksessa esitetty ratkaisut rantojen muokkaamiseksi eivät haittaa vedenvirtausta salmessa.

Ratkaisun yleisilme pohjautuu enemmän rakennusryhmiin puistomaisessa luonnonympäristössä kuin uuteen kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen. Yksittäisten rakennusten, esim. saaristokeskuksen arkkitehtuuri on luontevan ajanmukaista.

4.2 ” MANSIKKA JA VARIKSENJALKA ”

Luontevan kaupunkirakenteellisen kokonaisuuden luova ehdotus, jossa kilpailualueen sijainti suhteessa kaupungin keskustaan on hyvin ymmärretty ja tehty sopivan täsmällisesti rakennettua uutta kaupunkiympäristöä Palosaareen. Osaratkaisut täydentävät luontevasti kokonaisuutta samalla kun ne muodostavat mielenkiintoisia pienempiä aluekokonaisuuksia.

Kaupunkikuvallisesti selkeästi täydentävä ja eheyttävä ehdotus, joka löytää oleelliset asiat kilpailualueelta ja korostaa niitä. Kukin osa-alue rakentuu omista lähtökohdistaan hyvin luontevasti.

Palosaaren salmen ratkaisu on eheä kaupunkikuvallinen, sopivasti rakennettu kokonaisuus. Kanavamainen ympäristö nousee luontevasti alueen keskeiseksi kaupunkikuvalliseksi elementiksi. Salmen itärannan rakentaminen muodostaa rantavyöhykkeestä kaupunkipuistorannan, Mansikkasaaren puoleinen ranta on aktiivinen kaupunkiranta.

Rahkolan ja Saippuan alueen perusjäsentely on selkeä, kukin rakennusryhmä hahmottuu uudessakin tilanteessa hyvin. Luotsikahvila on jätetty selkeästi esille, sen eteen hahmoteltu barokkipuisto on kaupunkikuvallisena aiheena alkuperäistä rakennuksen toimintaa ajatellen liiankin suureellinen.

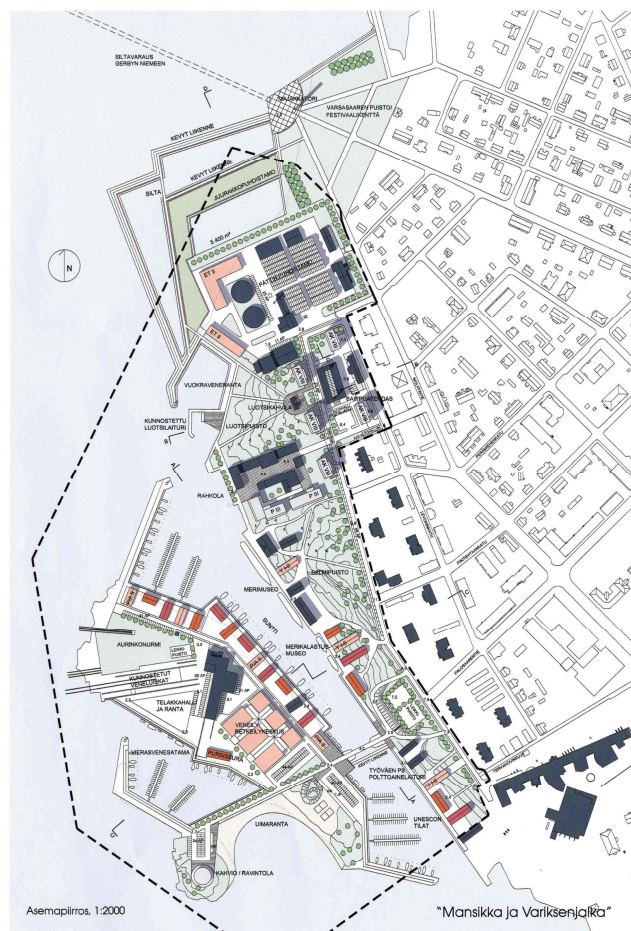
Alueelle esitetyt korkeat asuinkerrostalot jatkavat komeasti korkeitten pistetalojen sarjaa alueella. Ratkaisu on täten perusteltu, rakennusten tarkkaa sijoitusta luotsitalon läheisyyteen tulisi kuitenkin tarkistaa esim. kadun toiselle puolelle.

Pättin alueen ratkaisu on selkeä ja antaa selvät jatkokehitysmahdollisuudet. Ranta-alueet on huolellisesti suunniteltu, niissä on huomioitu reitistöjen luonteva linjaus. Pohjoisosan reitistö-allas ratkaisut ovat vaikuttavat, mutta aavistuksen turhankin asetelmalliset ja rakennetun oloiset. Niitä tulisi kehittää luonnonmukaisemmiksi.

Mansikkasaaren perusratkaisu on luontevasti alueen historiallisesta toiminnasta lähtevä, Alueen mittakaava, rakennusten suunnat ja julkisen kaupunkitilan luonne alueella ovat hyvin tasapainossa. Saaren salmen puoleisen rannan ratkaisu antaa mahdollisuuden luoda hyvin omintakeinen, sympaattisen pienimuotoinen kaupunkiranta. Keskeisten osien, Palosaaren salmen rantojen rakentamisen ilme on vanhahtava, ratkaisu kestäisi nykyaikaisempaan otetta. Alueelle esitetty veneily- ja retkeilykeskus on kooltaan aavistuksen suuri esitettyyn paikkaansa.

Paikoitusratkaisut ovat hyvin tutkitut, reitistöt ovat pääpiirteissään selkeitä. Alueen pohjoisosan teiden akseliratkaisu juontaa komeasti vaasalaisesta perinteestä.

Ehdotuksen voima on sen luontevuudessa määrittää rakentamisen määrä ja sijainti kaupunkikuvaa selkeyttävällä ja eheyttävällä tavalla. Siinä on erinomaisesti ymmärretty alueen sijoittuminen Vaasan kaupunkirakenteeseen.

4.3” WAVE”

Mansikkasaaren ilmeen muuttamiseen vahvasti keskittyvä ehdotus, jonka voima on kauniissa rakennusten muotoilussa ja ennakkoluulottomassa asenteessa. Ehdotus on maisemallisissa ratkaisuissa ja arkkitehtoniselta muodonannoltaan luontevan yhtenäinen, mutta painopisteen ollessa Mansikkasaarella muut osa-alueet jäävät voimattomiksi.

Kaupunkikuvallisesti uutta luova ehdotus, joka korostaa Vaasan ranta-alueiden urbaania ilmettä kuitenkin aavistuksen yksipuolisesti. Mittakaavaltaan Mansikkasaaren rakennusryhmä on väärässä paikassa Vaasan kokoisessa kaupungissa.

Palosaaren salmen ratkaisu on kanavamainen. Ranta-alueiden uudella linjaamisella on saavutettu sopivan pienimittakaavainen kaupunkirantakokonaisuus. Rannalle sijoitetut erityyppiset rakennukset luovat kaupunkipuiston reunaan modernin ilmeen.

Mansikkasaaren hybridirakennukset ovat Vaasan merellistä ilmettä voimakkaasti muokkaavia, maisemallisia aiheita sisältäviä uudenaikaisia rakennusmalleja. Kokonaisuus ei kuitenkaan ole tasapainossa. Mansikkasaaren rannat muuttuvat ehdotuksessa ilmeeltään ja sijainniltaan yksityisiksi, tätä on pidettävä virheenä. Merelle avautuvat asuinkerrostalojen pihat muodostavat tuulipussimaisia, hankalasti käytettäviä ulkotiloja.

Saippuan aluetta ja Mansikkasaarta yhdistävä raitti on mielenkiintoinen ja kaupunkikuvallisesti ilmeikäs. Ratkaisu on hyvin perusteltu ja kaupunkitilaa selkeästi rikastava.

Perinteinen Mansikkasaaren uimaranta saa liian vähän tilaa ratkaisussa. Se muuttuu ilmeeltään hotellin uimarannaksi.

Paikointusratkaisu perustuu
paljolti maanalaiseen
paikointukseen. Esitetyt
rantaviivan muutokset estävät
mahdollisesti liikaa veden
virtausta salmessa.
Siltaratkaisu
Mansikkasaareen on
ymmärrettävistä syistä
suureellinen, muttei
hyväksyttävä.

Ehdotuksen hyvin uskalias
lähtökohta Mansikkasaaren
rakentamisessa on johtanut
Vaasalle vieraaseen, paikalle
ylisuureen
rakennuskokonaisuuteen.
Ratkaisu on arkkitehtonisena
aiheena komea ja
tulevaisuuteen kurkottava,
mutta tämän kilpailun
puitteisiin sijoitettuna outo.

4.4 ” KIRSIKKAPUISTO ”

Tuoreella otteella tehty ehdotus, joka perustuu omintakeisiin yksittäisten rakennusten ratkaisuihin ja muotoiluun sekä alueen säilymiseen pääosin puistomaisena. Rakentamista on ohjannut tavoite sijoittaa rakennukset osaksi maisemaa. Tämä on johtanut liiankin varovaiseen suhtautumiseen olemassa olevaa rakennuskantaa kohtaan. Uudet rakennukset ovat aavistuksen väistyviä tai mukautuvia.

Kaupunkikuvallisesti täydentävä ratkaisu, jossa Mansikkasaaren on esitetty vapaamuotoinen ” linnakerakennus”. Mansikkasaaren hybridirakennus on ajatuksena mielenkiintoinen ja toteutukseltaan mieleenpainuva, mutta paikallaan turhankin sisäänpäin kääntynyt. Rakennusta kiertävä rantaraitti on aavistuksen tasapaksu ja kapea, piha rakennuksen keskellä on perusilmeeltään liian yksityinen. Saaren uimarantaa on kehitetty luontevasti.

Palosaaren salmen ilme on kanavamainen ja arkkitehtuuri salmenrannan rakennuksissa perinteinen. Täsmällinen rantaviivan linjaaminen on hyvä ratkaisu, Palosaaren salmesta muodostuu selkeä kaupunkimainen vesialue.

Rahkolan ja Saippuan alue koostuu vahvasti erityyppisistä rakennusryhmistä. Sekoittuneita toimintoja sisältävät rypälemäiset rakennusryhmät sijoittuvat alueelle epävarmasti. Luotsitalo saa viereensä mittakaavaltaan sovitettut, mutta ilmeeltään vieraat rakennuskokonaisuudet.

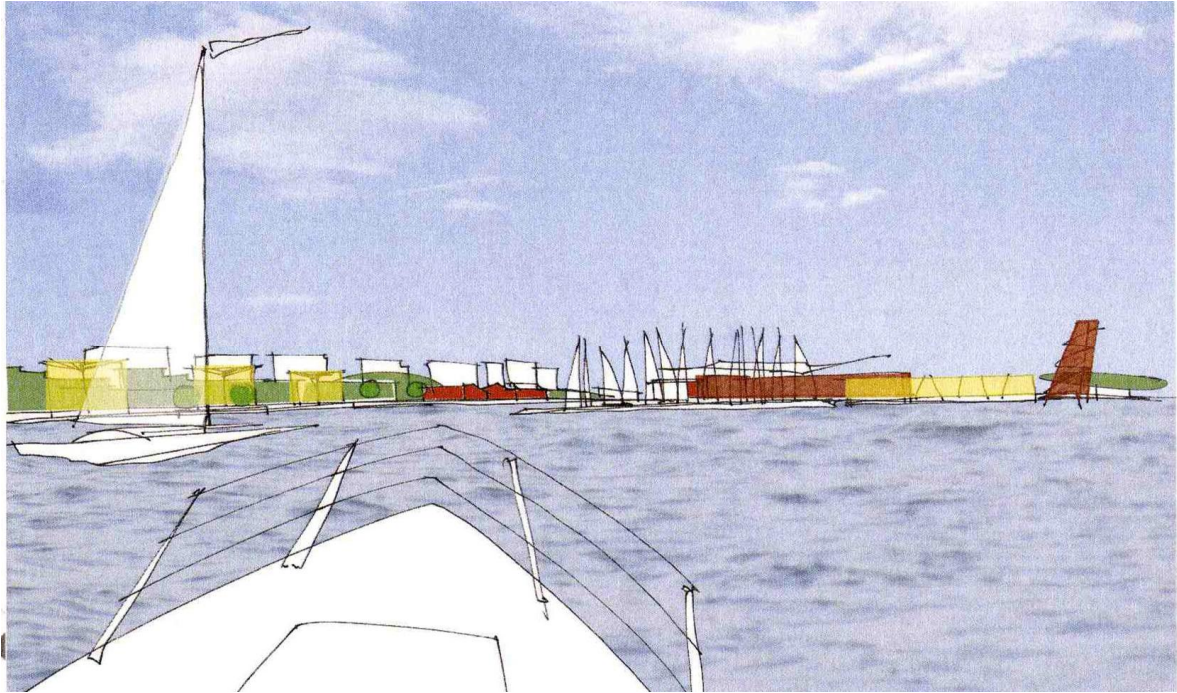
Pättin alueella altaiden muodostaminen on tehty maisematilaa jatkaen, ratkaisu on luonteva.

Paikoitusratkaisu on esitetty ylimalkaisesti. Uusien saarien rivistö Mansikkasaaren pohjoispuolella on vaikeasti toteutettavissa ja heikentää vedenvirtausta salmessa turhaan.

Ehdotus rakentuu osaltaan hybridirakennusten varaan. Sekoittuneita toimintoja sisältävät rakennukset ovat ajatuksena mielenkiintoisia, mutta toteutettavuudeltaan vielä laajasti käytettynä kyseenalaisia.

4.5 ” HIEKKAA VARPAIDEN VÄLISSÄ”

Perusvireeltään kaupunkimainen ehdotus, jossa osa-alueita on täydennetty ennakkoluulottomasti. Kaupunkitilan ja luonnonympäristön suhde on pääosin toimiva. Ehdotus on tehty idealuonteisesti, siinä on esitetty paljon erillisiä ajatuksia sitomatta niitä kuitenkaan riittävästi suunnitelmaan. Ehdotuksen yleisilme on aavistuksen liian luonnosmainen.

Palosaaren salmen rannat ovat pienipiirteisesti, mutta määrätietoisesti rakennetut. Lopputuloksena on mieleenpainuva kaupunkikuvallinen kokonaisuus. Salmi on linjattu kanavamaiseksi, rakentamisen sijoittelu tukee tätä ajatusta. Salmipuiston eteläosan runsaahko rakentaminen on mielenkiintoinen ajatus, joka yhdistää aluetta yliopistoalueeseen sopivan kaupunkimaisella tavalla.

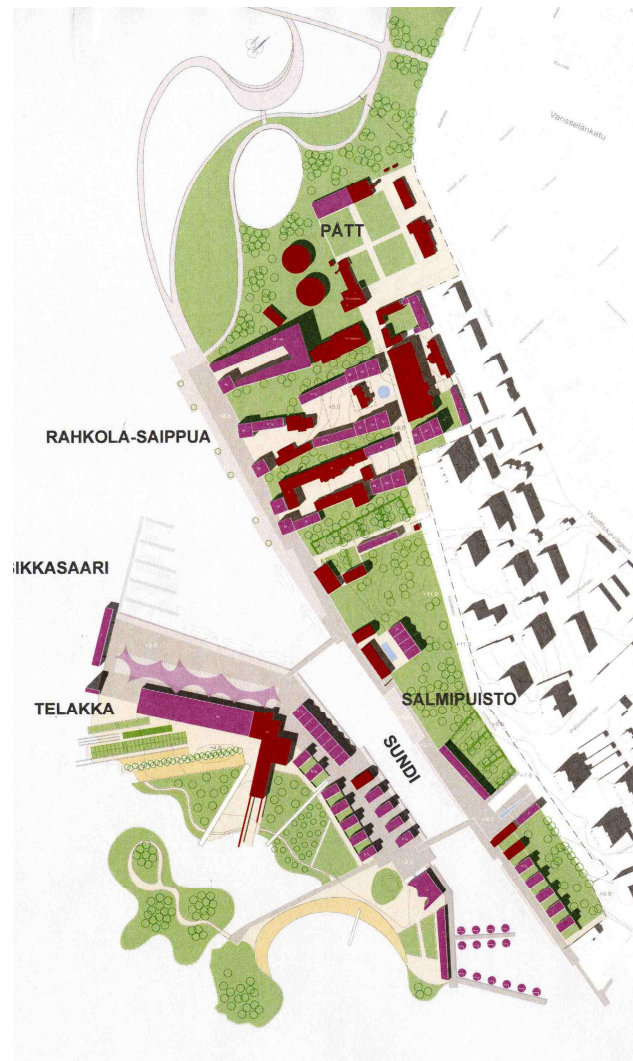
Mansikkasaaren ratkaisu perustuu alueen vanhaan käyttöön, eteläranta on jätetty luonnonmukaiseksi ja itärannalle on syntynyt mielenkiintoinen asumisen ja pienimuotoisen työnteon kokonaisuus. Alue säilyy selkeästi julkisena kaupunkitilana. Sundin puoleiselle reunalle syntyy toimiva, toimintoja sekoittava kaupunkiranta. Mansikkasaaren länsipää on jäänyt turhan avoimeksi ja tyhjäksi, alue kaipaisi toimintoja. Vanhojen telakkarakenteiden muuttaminen viljelypalstoiksi on tuore ajatus.

Rahkolan ja Saippuan alueen ratkaisu yhdistää osa-alueet rantaan. Alue sisältää mielenkiintoisia rakennustyypppejä, mutta on liian täyteen rakennettu. Aluekokonaisuus ei jäsennöidy, alue ei rajaudu ympäristöönsä riittävän selkeästi; rakennetun ja puistoalueen raja hämärtyy. Kadulta rantaan jatkuvat rakennusjonot ovat alueelle vieras aihe, luotsitalo jää liian suljettuun tilaan.

Påttin alue on jätetty pitkälti ennalleen. Kilpailualueen pohjoisosan reitistöaltaiden muotoilu on kokonaisuudessa irrallinen aihe.

Paikointusratkaisu perustuu pääosin hajautettuun, katettuun pysäköintiin. Ehdotuksen kävelyreitistöt ovat selkeitä. Salmen rantojen linjaukset eivät häiritse virtauksia.

Luonnosmaisessa, idearikkaassa ehdotuksessa kaikki ajatukset eivät tue kokonaisuutta. Ratkaisuissa on tiettyä aikaan sidottua trendikkyyttä.

5. Kilpailun ratkaisu

Palkintolautakunta asetti yksimielisesti kilpailussa ensimmäiselle sijalle ehdotuksen ” **Mansikka ja Variksenjalka** ”

Palkintolautakunta katsoo, että ehdotuksessa luodaan luonteva kaupunkirakenteellinen kokonaisuus, jossa kilpailualueen sijainti suhteessa kaupungin keskustaan on hyvin ymmärretty ja tehty sopivan täsmällisesti määriteltyä uutta kaupunkiympäristöä Palosaareen. Osaratkaisut täydentävät luontevasti kokonaisuutta samalla kun ne muodostavat mielenkiintoisia pienempiä aluekokonaisuuksia.

Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

6. Suositus jatkotoimenpiteiksi

Palkintolautakunta suosittelee yksimielisesti, että ehdotus ” Mansikka ja Variksenjalka ” otetaan alueen maankäytön jatkosuunnittelun pohjaksi ja ehdotuksen tekijälle annetaan rooli jatkosuunnittelussa.

Palkintolautakunta suosittelee, että ehdotusta edelleen kehitettäessä otetaan huomioon seuraavat asiat:

1. Mansikkasaaren veneily- ja retkeilykeskuksen roolia tarkistetaan
2. Asumisratkaisujen osuutta arvioidaan ja kehitetään kokonaisuudessa
3. Luotsiaseman asemaa kokonaisuudessa tarkennetaan mm. korkeitten asuinkerrostalojen tarkkaa sijaintia ja rakentamistapaa tarkistaen
4. Pysäköintiratkaisujen perusteet tarkistetaan
5. Pättin alueen ratkaisua tarkistetaan

Palkintolautakunta pitää Palosaaren salmen aluetta kaupungin kehittämisen kannalta tärkeänä alueena ja esittää, että alueen toteutussuunnittelun laatu varmistetaan jatkossa erilaisia kilpailumenettelyjä käyttäen.

7. Arvostelupöytäkirjan allekirjoitukset

Palkintolautakunta

Raimo Rauhala, puheenjohtaja

Raimo Rauhala

Wivan Nygård-Fagerudd, varapuheenjohtaja

Wivan Nygård-Fagerudd

Anna Swanljung

Anna Swanljung

Marjatta Vehkaoja

Marjatta Vehkaoja

Ari Mäkynen

Ari Mäkynen

Tapio Ivakko

Tapio Ivakko

Päivi Korkealaakso

Päivi Korkealaakso

Osmo Ovaska

Osmo Ovaska

Juhani Hallasmaa

Juhani Hallasmaa

Christine Bonn

Christine Bonn

Ilmari Lahdelma, Kilpailijoiden valitsema
palkintolautakunnan jäsen

Ilmari Lahdelma

Oliver Schulte-Tigges, sihteeri

Oliver Schulte-Tigges

8. Nimikuorten avaus

Kilpailun ratkaisun jälkeen avattiin nimikuoret ja todettiin ehdotusten tekijät seuraavassa järjestyksessä:

"WAVE", Eriksson Arkkitehdit Oy

Päätekijä: Jari Lonka, arkkitehti SAFA

Tekijät: Arja Sippola, arkkitehti SAFA
Patrick Eriksson, arkkitehti SAFA
Julio Humberto Orduna Sanches, maisema-arkkitehti, 3d Visualisointi
Matias Celayes, 3d Visualisointi
Kaisa Junkkonen, maisema-arkkitehti yo
Antti Saravuo, arkkitehti SAFA
Satu Lavinen, arkkitehti SAFA

Avustajat: Anna Böhling, maisema-arkkitehti MARK
Joonas Mikkonen, arkkitehti SAFA
Masahilde Nakane, arkkitehti
Eila Lahdenperä, arkkitehti SAFA

Asiantuntija: Heimo Rintamäki DI, Destia Oy

"HIEKKAA VARPAIDEN VÄLISSÄ", Arkkitehtitoimisto A-Konsultit

Tekijät: Riikka von Martens, arkkitehti SAFA
Soile Heikkinen, arkkitehti SAFA, maisema-arkkitehti / maisemasuunnittelu
Milja Lindberg, B.Arch. / Cad-toteutus

Taustaryhmä: Johannes von Martens
Staffan Lodenius
Jyrki Iso-Aho

"KIRSIKKAPUISTO", Arkkitehtitoimisto Aitoaho & Viljanen

Tekijät: Heikki Aitoaho, arkkitehti SAFA
Kaarlo Viljanen, arkkitehti SAFA

Johan Bäckman, arkkitehti yo
Frida Gammelgård, arkkitehti yo
Hannes Honkanen, arkkitehti yo

"STRAWBERRY FIELDS FOR EVER" Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy

Tekijät:	Trevor Harris, professori, arkkitehti SAFA RIBA Hennu Kjisik, professori, TKT, arkkitehti SAFA RIBA Marta de Abreu Hartman. OASRN
Avustajat:	Barbara Heier, arkkitehti Hannu Louna, arkkitehti Sofia de Vocht, arkkitehti Robin Wycherley, arkkitehti / ITU Design Oy
Asiantuntijat:	Gretel Hemgård, maisema-arkkitehti/Maisemasuunnittelu Hemgård Vilja Larjosto, maisema-arkkitehti/Maisemasuunnittelu Hemgård Jouni Ikäheimo, insinööri / Trafix Oy

"MANSIKKA JA VARIKSENJALKA", Arkkitehtuuritoimisto Käpy ja Simo Paavilainen

Tekijät:	Simo Paavilainen, professori, arkkitehti SAFA Käpy Paavilainen, arkkitehti SAFA
Avustajat:	Toni Laurila, arkkitehti Ari Ahonen, arkkitehti Kristo Vesikansa, arkkitehti
Asiantuntijat:	LOCI maisema-arkkitehdit Oy, Elina Weckman, maisema-arkkitehti

9. Liitteet

Liitteet erillisenä asiakirjana

arvostelupöytäkirjan liitteet:

Museoviraston lausunto kilpailuehdotuksista.

Vaasan Katutoimen lausunto

Vaasan Kiinteistö- ja vihertoimen lausunto

Vaasan veden lausunto

"Sinun Vaasasi" PehmoGIS- sivustossa annettujen palautteiden yhteenveto